

**MANUAL DE APLICARE ȘI
INTERPRETARE A CONVENȚIEI
DE LA VIENA PRIVIND
VÂNZAREA INTERNAȚIONALĂ
DE MĂRFURI**

**NICOLAE-DRAGOȘ PLOEȘTEANU
DANIEL MIHAIL ȘANDRU
HILDA ȘUMĂLAN**

**MANUAL DE APLICARE ȘI
INTERPRETARE A
CONVENȚIEI DE LA VIENA
PRIVIND VÂNZAREA
INTERNĂȚIONALĂ DE
MĂRFURI**

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2018**

Colecția ȘTIINȚE JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PLOEȘTEANU, NICOLAE

**Manual de aplicare și interpretare a Convenției de la Viena privind
vânzarea internațională de mărfuri** / Nicolae Ploeșteanu, Daniel-Mihail
Șandru, Hilda Șumălan. - București : Editura Universitară, 2018

ISBN 978-606-28-0424-4

I. Șandru, Daniel-Mihail (coord.)
II. Șumălan, Hilda (coord.)

339.5

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062804244

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2018
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

Abrevieri.....	10
<i>Cuvânt înainte</i>	11
PARTEA I.....	17
CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE PRIVIND RECEPȚIUNEA CONVENȚIEI NAȚIUNILOR UNITE ASUPRA CONTRACTELOR DE MĂRFURI ÎN ROMÂNIA. EXPERIENȚE ȘI DIFICULTĂȚI.	17
1. Precizări prealabile.....	17
2. CVIM și instanțele juridictionale.....	18
3. Domeniul personal de aplicare al CVIM.....	19
3.1. Tipologii în aplicarea CVIM.....	19
3.2. Voința părților.....	21
3.2.1. CVIM este parte a dreptului român	21
3.2.2. Excluderea tacită a CVIM prin aplicarea legii române.	22
3.2.3. Excluderea CVIM și aplicarea dreptului societar român	23
4. CVIM, legislație, educație și învățământ.....	24
5. Domeniul material de aplicare al CVIM – extinderea Convenției și a unor contracte care nu sunt de vânzare internațională	25
6. Interpretarea CVIM – influențe naționale și internaționale	26
6.1. CVIM este aplicată în mod exclusiv, fără a se mai face trimitere la dispozițiile legii române de ratificare	26
6.2. CVIM este utilizată ca argument de autoritate.	28
6.3. CVIM este utilizată ca element de comparație.	29
6.4. Interpretări autonome, <i>lex specialis</i>	30
7. Rezerve/Declarații (Art. 92 - 96 CVIM).....	31
8. Alte probleme apărute în aplicarea CVIM.....	31
8.1. Conformitatea mărfurilor.....	31

8.2. Desființarea contractului în condițiile Art. 49 CVIM:.....	32
8.3. Soluții jurisdicționale privind plata prețului	33
8.4. Autonomia CVIM în contenciosul administrativ.....	34
8.5. Convenția de la New York asupra prescripției în materie de vânzare internațională de mărfuri și CVIM.....	36
PARTEA A II-A. COMENTARIU PE ARTICOLE	38
Convenția privind vânzarea internațională de mărfuri.....	38
Articolul 1	38
Articolul 2	42
Articolul 3	46
Articolul 4	49
Articolul 5	54
Articolul 6	58
Articolul 7	62
Articolul 8	65
Articolul 9	67
Articolul 10	70
Articolul 11	74
Articolul 12	76
Articolul 13	78
Articolul 14	80
Articolul 15	83
Articolul 16	86
Articolul 17	89
Articolul 18	91
Articolul 19	94
Articolul 20	96
Articolul 21	99
Articolul 22	101
Articolul 23	103
Articolul 24	105
Articolul 25	108
Articolul 26	114
Articolul 27	117

Articolul 28	120
Articolul 29	123
Articolul 30	127
Articolul 31	129
Articolul 32	132
Articolul 33	135
Articolul 34	138
Articolul 35	140
Articolul 36	144
Articolul 37	147
Articolul 38	149
Articolul 39	151
Articolul 40	153
Articolul 41	155
Articolul 42	159
Articolul 43	164
Articolul 44	167
Articolul 45	170
Articolul 46	173
Articolul 47	176
Articolul 48	178
Articolul 49	181
Articolul 50	185
Articolul 51	187
Articolul 52	188
Articolul 53	191
Articolul 54	193
Articolul 55	195
Articolul 56	197
Articolul 57	199
Articolul 58	201
Articolul 59	203
Articolul 60	205
Articolul 61	207

Articolul 62	209
Articolul 63	211
Articolul 64	213
Articolul 65	215
Articolul 66	217
Articolul 67	219
Articolul 68	221
Articolul 69	223
Articolul 70	225
Articolul 71	226
Articolul 72	230
Articolul 73	232
Articolul 74	235
Articolul 75	237
Articolul 76	239
Articolul 77	242
Articolul 78	244
Articolul 79	245
Articolul 80	249
Articolul 81	251
Articolul 82	253
Articolul 83	255
Articolul 84	256
Articolul 85	258
Articolul 86	260
Articolul 87	261
Articolul 88	262
Articolul 89	264
Articolul 90	266
Articolul 91	270
Articolul 92	272
Articolul 93	274
Articolul 94	277
Articolul 95	279

Articolul 96	281
Articolul 97	283
Articolul 98	285
Articolul 99	287
Articolul 100	290
Articolul 101	291
PARTEA A III-A	294
ELEMENTE DE SINTEZĂ A CONVENȚIEI	294
INDEX	327
Bibliografie.....	329

ABREVIERI

„Id est” (adică)	i.e.
Alineat(/ul)	alin.
Articol	Art.
Centrul de Studii de Drept European	CSDE
Contracts for the International Sale of Goods	CISG
Convenția de la Viena	CVIM
Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri	CVIM
Convenția Națiunilor Unite asupra vânzării internaționale de mărfuri de la Viena din 1980	CVIM
Convenție	CVIM
Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României	CAB
Et Cetera	etc.
Litera	lit.
Numărul	nr.
Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale	OMPI
Pagina	p.
Paginile	pp.
Paragraf(/ul)	para.

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea **Manual de Interpretare și Aplicare a Convenției de la Viena privind Vânzarea Internațională**, astfel cum rezultă din titlu, reprezintă un studiu asupra interpretării și aplicării acestui tratat internațional, destinat cu precădere studenților interesați de materia dreptului comerțului internațional. Aceasta a fost elaborată cu contribuția apropiatului profesor universitar doctor Mihai Șandru, a Hildei Șumălan, precum și a mea.

Cercetarea a fost sprijinită de Cercul *Ius Iuventutis*, membrii acestuia fiind reuniți în jurul unei cauze comune, anume dorința cunoașterii domeniului și participarea la concursul studentesc de arbitraj comercial internațional de la Viena: Laurențiu Bucur, Diana Chibulcutean, Patricia-Ștefania Crișan, Iulia Diana David, Robert Gilyen, Alex Suciuc, Andreea Ruxana Greblă, Andrei Mariș, Maria Andreea Moldovan, Raul Miron, Cristina Nicolaescu.

Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri reprezintă principala reglementare în materia adoptării normelor uniforme aplicabile contractelor de vânzare-cumpărare internaționale de mărfuri. În prezent 84 de state au aderat la respectiva convenție, printre care și România, care a aderat în anul 1991.

În prima parte a acestei lucrări se analizează recepțiunea Convenției Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către instanțele din România prin prisma jurisprudenței recente – hotărâri

arbitrale și judecătorești – atât din perspectiva domeniului personal, cât și material al Convenției.

În cea de a doua parte a acestei lucrări ce se dorește a fi un manual care să faciliteze înțelegerea ușoară a fiecărui articol al convenției, au fost elaborate diferite comentarii. Mai mult decât atât au fost extrase atât idei principale cât și întrebări pentru fiecare articol în parte, metodă care ușurează munca studenților de asimilare a conceptelor.

În ultima parte a manualului se regăsesc elemente de sinteză a CVIM, care sunt foarte utile pentru cei care prezintă interes în înțelegerea aprofundată a interpretării și aplicării convenției, dar și pentru profesori atunci când sunt interesați să testeze studenții prin raportare la subiecte.

Îmi este tare plăcut să scriu aceste rânduri gândindu-mă la aceea că am reușit împreună cu cercetători proaspăt inițiați în domeniu să elaborăm această lucrare, care va fi utilă atât celor care se apleacă asupra domeniului vânzării internaționale de mărfuri, fie pe băncile universității, fie pe acelea ale instanțelor ori completelor arbitrale. În acest fel îmi exprim și gratitudinea față de colaborarea fructuoasă pe care am avut-o în special cu profesorul Mihai Șandru și cu Iulia David în cadrul concursurilor de pledoarii tematice desfășurate la Universitatea Petru Maior din Tîrgu-Mureș, în primăverile ultimilor ani.

Dr. Nicolae-Dragoș Ploșteanu

DESPRE AUTORI

Nicolae Dragoș PLOEȘTEANU

Conferențiar universitar doctor în cadrul Universității „Petru Maior”, Târgu Mureș și director - Departamentul de Drept și Administrație Publică. A fondat și coordonat cercul de drept Ius Iuventutis, specializare în domeniul tratatelor internaționale. Este membru ASIL - American Society of International Law și al Asociației române de drept și afaceri europene - ARDAE. A coordonat și elaborat părțile a doua și a treia din acest volum.

Daniel Mihail ȘANDRU

Daniel-Mihail Șandru este profesor universitar la Universitatea din București și la Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir. A fondat și coordonează Centrul de Studii de Drept European al Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române. Judecător ad hoc la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și arbitru la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României. Președinte al Societății de Științe Juridice și al Asociației Române de Drept și Afaceri Europene. Redactor șef al Revistei române de drept european (Wolters Kluwer). Poate fi contactat la adresa mihai.sandru@csde.ro Pagina web: www.mihaisandru.ro La prezentul volum a contribuit la partea I și la nota privind utilizarea bibliografiei și a surselor de pe internet.

Hilda ȘUMĂLAN

Hilda Șumălan a absolvit facultatea de drept la Universitatea „Petru Maior” și și-a continuat studiile la Universitatea *Queen Mary* din Londra, specializându-se în Dreptul energiei. Pasionată de arbitrajul internațional, a studiat cu interes problematica protecției investițiilor în domeniul energiei și soluționarea litigiilor între investitori și stat. A coordonat și elaborat părțile a doua și a treia din acest volum.

Membrii Cercului *Ius Iuventutis* care au sprijinit cercetarea:

Laurențiu BUCUR

Laurențiu Bucur este student în an terminal la Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș, specializarea Drept. Încă din primul an de Facultate, s-a implicat în concursuri de anvergură internațională, procese simulate, comunicări științifice, etc.. Laurențiu consideră că dreptul este un stil de viață, nu doar o Facultate absolvită, acesta trebuind înțeles și nu învățat pe de rost.

Diana CHIBULCUTEAN

Diana Chibulcutean este absolventă a Universității „Petru Maior”, specializarea Drept, care a dat dovadă de înclinațe și afinitate pentru domeniul dreptului internațional privat, prin implicare activă în diverse proiecte privind această ramură de drept, cea mai notabilă fiind participarea, împreună cu echipa Universității „Petru Maior”, la cea de a 21-a ediție a competiției „The Annual Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot”

Patricia-Ștefania CRIȘAN

Patricia-Ștefania Crișan este absolventă a facultății de Drept din cadrul Universității „Petru Maior” din Târgu Mureș. În sfera ei de interes se numără arbitrajul și dreptul internațional public, participând la diferite concursuri de pledoarii de-a lungul anilor de facultate, printre pasiuni numărându-se totodată cititul și călătoritul.

Iulia Diana DAVID

Iulia Diana David este consilier juridic în cadrul E.ON Servicii S.R.L.. În perioada 2014-2016 a fost președinte al Cercului de drept *Ius Iuventutis*. A reprezentat Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș la concursului de arbitraj internațional comercial Willem C. Vis Moot de la Viena și la concursul de drept internațional public desfășurat la Haga, Telders International Law Moot Court Competition. A contribuit la publicarea unui număr de lucrări științifice în domeniul dreptului internațional, abordând cu precădere tema drepturilor omului.

Robert GILYEN

Robert Gilyen, absolvent al facultății de Drept din cadrul Universității „Petru Maior”, a participat la diferite concursuri de pledoarii, printre care și Willem C. Vis.

Alex SUCIU

Alex Suciuc este absolvent al facultății de Drept din cadrul Universității „Petru Maior” din Târgu Mureș. Prin participarea la „Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot” și-a descoperit pasiunea pentru arbitrajul comercial și a urmat studiile de masterat în domeniul arbitrajului internațional la Universitatea din București.

Andreea Ruxana GREBLĂ

Andreea Ruxana Greblă este absolventă a Universității „Petru Maior” din Târgu Mureș, licențiată în Drept și absolventă a studiilor de masterat în Relații Internaționale. Ca studentă a căutat să înțeleagă multidisciplinaritatea dreptului, astfel participând la o serie de evenimente și concursuri. A participat la Concursul de Procese Simulate pe Drept Penal „Traian Pop” Cluj-Napoca 2015, Concursurile de Procese Simulate de Drept Procesual Civil, 2015, 2016, 2017 (cea mai buna clasare - locul 2), Concursul Internațional de Procese Simulate „Willem Vis”, Târgu Mureș, Sofia, și etapa finală - Viena, Concursul de Procese Simulate pe Drepturile Omului „Fiat Justitia”, Târgu Mureș, 2015 (Premiul pentru cel mai bun Memoriu). Ca proaspăt absolventă în Drept consideră că un bun jurist este acela care reușește să fie continuu educat în branșa meseriei sale.

Andrei MARIȘ

Andrei Mariș este un simplu student activ și dornic de acțiune. Absolvent în Administrație Publică și în curând și în Drept, alături de un vast catalog de activități studentești extra curriculare, Andrei vrea ca acțiunile sale să impacteze nu doar viitorul său, dar și pe al celor din jur și să dovedească faptul că tineretul nu are de ce să se dea bătut în lupta pentru viitorul propriei țări și al viitoarelor generații.

Maria Andreea MOLDOVAN

Maria-Andreea Moldovan este absolventă a Universității „Petru Maior” din Târgu-Mureș, specializarea Drept (2014-2018). De-a lungul celor patru ani de studiu și în urma participării la diverse concursuri de procese simulate, aceasta a devenit pasionată de dreptul internațional. Una dintre competițiile la care a participat este concursul internațional Willem C. Vis. Andreea și-a dedicat restul timpului liber activităților de voluntariat în asociații precum The European Law Students' Association sau Erasmus Student Network.

Raul MIRON

Raul Miron este asistent universitar la Universitatea „Petru Maior” din Tîrgu Mureş, student doctorand la Universitatea de Vest din Timișoara, domeniu fundamental de studiu Drept, tema de cercetare, Procesul arbitral internațional conform reglementării naționale și avocat definitiv în cadrul Baroului Mureş. Este membru al Asociației române de drept și afaceri europene – ARDAE cu experiență solidă în concursurile de tip moot court în materia dreptului internațional.

Cristina NICOLAESCU

Cristina Nicolaescu - absolventă a Universității „Petru Maior”, Tîrgu Mureş, licențiată în Științe Economice. Membră a cercului de drept „Ius Iuventutis”. A participat la concursul internațional de procese simulate ”Vis C. Willem”, ediția a 23-a.

PARTEA I.

**CONSIDERAȚII INTRODUCȚIVE PRIVIND
RECEPȚIUNEA CONVENȚIEI NAȚIUNILOR UNITE
ASUPRA CONTRACTELOR DE MĂRFURI ÎN
ROMÂNIA. EXPERIENȚE ȘI DIFICULTĂȚI.**

Prof. univ. dr. Daniel-Mihail Șandru¹

1. Precizări prealabile

În anul 1991 România a aderat la *Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri (CVIM)*, convenție care, pentru România, a intrat în vigoare un an mai târziu.² Jurisprudența românească în materie nu a beneficiat de un examen critic, fiind publicate câteva hotărâri arbitrale. Acest material își propune să evalueze stadiul în

---

¹ Cercetător științific gr. II, coordonatorul Centrului de Studii de Drept European (CSDE) din cadrul Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române; Prof. univ. dr. Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” și Universitatea din București; mihai.sandru@csde.ro. Raportul național a fost pregătit pentru Conferința internațională „35 Years of CISG – Present Experiences and Future Challenges” organizată de UNCITRAL și Universitatea din Zagreb – Facultatea de Drept, 2 decembrie 2015, Zagreb. Mulțumesc editurilor Wolters Kluwer România (idrept.ro) și C. H. Beck (Legalis.ro) pentru accesul la softurile legislative. 35 Years of CISG – Present Experiences and Future Challenges - National report: Romania; Reporter: Daniel-Mihail Șandru, p. 365-386 în volumul **Hrjove Sikirić, Tomislav Jakšić, Antum Bilić (eds.)**, *International conference: 35 years of CISG - present experiences and future challenges organized by the UNCITRAL Secretariat and the Faculty of Law, University of Zagreb, Zagreb, December 1-2, 2015* [conference materials], Publisher Faculty of Law, University of Zagreb and United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), Viena, 2016. O parte a acestui material a beneficiat de sugestiile participanților la Conferința națională „Arbitrajul de drept privat în context european”, ed. a II-a, București, 8 decembrie 2015, conferința susținută fiind publicată parțial în Revista română de dreptul afacerilor, nr. 1/2016, p. 97-105. Totodată, o formă a materialului a fost publicată în Revista română de arbitraj, nr. 4/2017.

² Legea nr. 24 din 6 martie 1991 pentru aderarea României la *Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri* publicată în Monitorul Oficial nr. 54 din 19 martie 1991. Pentru România, CVIM a intrat în vigoare la data de 1 iunie 1992.

care se află interpretarea CVIM în România. Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României (prescurtat în continuare CAB) este principalul furnizor de aplicare și interpretare al Convenției de la Viena. Această instanță arbitrală citează uneori în sentințele sale lucrări științifice și jurisprudență; în particular, în privința hotărârilor analizate în prezentul articol nu am regăsit astfel de trimiteri.³

Practica introducerii regulilor CVIM în contracte de către societăți cu sediul în România este diferită, în funcție de tipul de contract sau mecanism contractual negociat de părți. Pe de o parte, în mod uzual, părțile utilizează norma de trimitere la Convenția de la Viena și nu la legea română de ratificare. Pe de altă parte, în contracte complexe de investiții, în care ar fi fost aplicabilă CVIM, în cele mai multe situații, investitorii străini, susținuți de instituțiile finanțatoare, au refuzat negocierea unor clauze care să includă trimiteri la CVIM, solicitând excluderea aplicării acesteia (au negociat introducerea în contract a legii engleze și a arbitrajului la Londra; rata de eșec a fost 70-80% pentru motivul principal al neînțelegerii cu privire la legea aplicabilă).

2. CVIM și instanțele jurisdicționale

În România nu există posibilitatea realizării sau solicitării unor statistici cu privire la obiectul acțiunilor, mai precis situațiile în care obiectul litigiului ar fi un contract internațional de vânzare. În privința litigiilor arbitrale soluționate de CAB, CVIM a făcut obiectul a 40 de dosare din anul 2000 și până în prezent, dar nu întotdeauna cum vom arăta în unele din secțiuni a fost aplicabilă (de exemplu, a intervenit perimarea) sau nu a fost temeiul juridic principal în baza căruia s-a soluționat cauza. Hotărârile instanțelor pot fi consultate folosind baza de date Jurindex⁴ sau din decembrie 2015, ROLII.⁵ De asemenea, multe dintre instanțele de judecată

---

³ CAB, Sentința arbitrală nr. 258/2006, nepublicată.

⁴ **Jurindex** este un serviciul aflat sub egida Consiliului Superior al Magistraturii și cuprinde hotărâri ale instanțelor naționale disponibil la adresa web <http://www.jurisprudenta.org>. Anonimizarea automată conduce uneori chiar la anonimizarea cuvântului „Viena” din hotărârile „publicate”. Proiectul pare să fie abandonat în 2010 și să se refere doar la perioada 2008-2010. Cu toate acestea prezintă avantaj numărul unic jurindex, prin care să fie identificată respectiva hotărâre (<http://www.jurisprudenta.org/ajutor.aspx>). În prezentul material am utilizat aproximativ 20 de hotărâri jurindex, majoritatea găsite după ce le-am identificat în cele două baze de date- idrept.ro și legalis și alte 10 hotărâri din ROLII.

⁵ www.rolii.ro – acest site funcționează sub egida Institutul Român pentru Informații Juridice – Romanian Legal Information Institute ROLII.

au secțiune specială dedicată jurisprudenței proprii pe site-ul Ministerului Justiției - portalul instanțelor de judecată.⁶ Ambele surse sunt greu de utilizat din perspectiva motoarelor de căutare. Se adaugă de asemenea baze de date ale unor edituri sau soft-uri legislative – care includ și (majoritatea) hotărârilor publicate pe cele două surse oficiale prezentate anterior.

3. Domeniul personal de aplicare al CVIM

3.1. Tipologii în aplicarea CVIM

Aplicarea CVIM din punctul de vedere *ratione personae* este realizată în fața instanțelor arbitrale fie prin trimitere la normele conflictuale de drept internațional privat (Art. 1 alin. 1 lit. b) fie prin aplicarea Convenției în temeiul Art. 1 alin. 1 lit. a. În raporturi comerciale internaționale stabilite între o societate din România și o alta străină, în care legea aplicabilă, potrivit contractului era legea română se face trimitere la CVIM ca fiind dreptul românesc în materie de vânzare,⁷ iar în alte cauze se menționează că CVIM este dreptul românesc în materie de vânzare internațională.⁸

Într-o situație, CVIM devine *lex mercatoria*, tribunalul arbitral menționând că este aplicabilă întrucât este principala reglementare în materie:

„Tribunalul arbitral o apreciază ca fiind aplicabilă și contractelor ce formează obiectul cauzei de față, ca principală reglementare internațională în această materie”⁹.

3.1.1. CVIM se aplică în temeiul Art. 1 alin. 1 lit. a, dar fără a discuta *in terminis* cu privire la aplicarea căilor complementare prevăzute de alin. 1 al Art. 1. CVIM a fost aplicată în litigiile soluționate de instanțele arbitrale ca

---

⁶ Portalul instanțelor de judecată <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>

⁷ Astfel, potrivit Sentinței arbitrale CAB nr. 68/2004, (nepublicată) instanța subliniază că având în vedere „dispozițiile Art. 53 și urm. din Convenția de la Viena din 1980 privind vânzarea internațională de mărfuri, la care România a aderat și constituie dreptul românesc al vânzării-cumpărării, urmează ca pârâta să fie obligată la plata sumei de (...) cu titlu de rest de preț”.

⁸ „În atare situație, văzând și dispozițiile Art. 64 din Convenția de la Viena privind vânzarea internațională de mărfuri, convenție care constituie dreptul românesc al vânzării internaționale, urmează ca pârâta să fie obligată la plata sumei de (...) cu titlu de preț.” CAB, Sentința arbitrală 28/2003, 52/2003, iar cu referire la Art. 53 și urm: Sentința arbitrală nr. 201/2003, 230/2003, 26/2004, 67/2004, 207/2004, 325/2004; 330/2004 Art. 54 și urm. –Sentința arbitrală nr. 160/2003 Art. 59 CVIM: Sentința arbitrală nr. 73/2003, Sentința arbitrală nr. 242/2004, nepublicate.

⁹ CAB, Sentința arbitrală nr. 33/2004, nepublicată.

„*lex contractus*”, „*lex causae*” respectiv „dreptul român al vânzării-cumpărării internaționale”¹⁰; alteleori ne aflăm, din punctul de vedere al instanței arbitrale, în fața „*lex mercatoria*”.¹¹

Într-o hotărâre arbitrală s-a reținut că respectivului „Contract litigios îi sunt aplicabile „regulamentele și legile României, (...) prevederile Codului comercial român, alte prevederi legale, INCOTERMS 2000, etc., (...) Art. 1302 Cod civil” (punctul 4.3.). Prin Legea nr. 24/6 martie 1991, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 54/19 martie 1991, România a aderat la Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, Viena, 1980. Întrucât acest document internațional reprezintă o componentă a sistemului român de drept, soluționarea prezentului litigiu se va efectua și prin raportare la prevederile Convenției de la Viena, 1980.”¹²

Hotărârea a fost desființată prin admiterea acțiunii în anulare. În decizia sa, prin care menține hotărârea instanței care a hotărât în fond, ICCJ a arătat, de asemenea fără să analizeze ambele ipoteze ale Art. 1 alin 1 din Convenția de la Viena:

„În ceea ce privește Convenția de la Viena adoptată de România prin Legea nr. 24/1991 pentru aderarea României la Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, instanța de fond a reținut în primul rând că dispozițiile acesteia nu au aplicabilitate în cauză deoarece această convenție se aplică contractelor de vânzare internațională de mărfuri între părți care își au sediul în state diferite, ceea ce nu este cazul de față, iar în al doilea rând prin legea de aderare nu s-au abrogat dispoziții ale Codului Comercial.”¹³

3.1.2. Extinderea aplicării Convenției *ratione personae* se poate face în condițiile în care normele de drept internațional privat fac posibilă aplicarea legii unui stat contractant. De exemplu, într-o cauză în care părțile aveau sediile în România (contractant) și Bahamas (necontractant) a fost aplicat Art. 53 CVIM. Instanța arbitrală a determinat legea aplicabilă în baza

---

¹⁰ CAB, Sentința arbitrală nr. 48/25 martie 2003, nepublicată, precum și cauzele menționate la notele de subsol 7 și 8 din prezentul material. Cu privire la *lex contractus*, într-o sentință arbitrală (CAB, nr. 137/2011, nepublicată) a reținut că „tribunalul arbitral reține că nu sunt întrunite cerințele cumulative ale răspunderii civile contractuale, dar nici condițiile din Art. 63 și 74 din Convenția de la Viena privind vânzarea comercială internațională de mărfuri”, deși dispozițiile CVIM privesc tot răspunderea contractuală.

¹¹ A se vedea cauzele enumerate la nota de subsol 8.

¹² CAB, Sentința arbitrală nr. 191/2010, nepublicată.

¹³ Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția II civilă, nr. 4183 din 25 octombrie 2012, Legalis.